

Ondersteuningsplan Juliana van Stolbergschool

Christelijke Basisschool
De Sterke Arm
samen actief leren!

1-2-2019

Inhoud

1.	Juliana van Stolbergschool	2
1.1	Het verhaal van locatie De Sterke Arm	2
1.2	Het verhaal van locatie School JUUL	3
2.	Passend onderwijs en zorgplicht	4
2.1	Visie op leerlingondersteuning.....	4
2.2	Wanneer is ons onderwijs passend?	4
3.	Niveaus van ondersteuning	5
4.	Niveau 1: Basisondersteuning op de Juliana van Stolbergschool	7
4.1	Preventief, handelingsgericht en opbrengstgericht werken.....	7
4.2	Licht curatieve interventies	8
5.	Instrumenten, procedures en effecten van de zorg.....	11
5.1	Cognitieve ontwikkeling	11
5.2	Sociaal-emotionele ontwikkeling	11
5.3	Individueel HandelingsPlan (IHP)	11
5.4	Plan Van Aanpak (PVA).....	11
5.5	Ontwikkelingsperspectief (OPP).....	12
5.6	Eindopbrengsten groep 8.....	12
5.7	Klassenbezoeken en groepsbesprekingen	12
6.	Niveau 2: Extra ondersteuning	13
7.	Niveau 3: Extra ondersteuning (specialistisch).....	13
8.	De rol van de intern begeleider	14
8.1	Visie, leren en ruimte	14
8.2	Coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid.....	14
	Bijlage 1: Zorgplicht in schema.....	16
	Bijlage 2: Overzicht van begrippen en protocollen	18

1. Juliana van Stolbergschool

Voor u ligt het **Ondersteuningsplan** van de Juliana van Stolbergschool. Dit ondersteuningsplan is opgesteld door de intern begeleider en de locatiecoördinator van de school en wordt jaarlijks bijgewerkt, zodat we altijd de meest recente situatie beschrijven.

Tweejaarlijks maken wij in opdracht van het Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei ons **SchoolOndersteuningProfiel (SOP)** op. Deze kunt u vinden op de website:

<https://www.swvrijnengeldersevallei.nl>

De Juliana van Stolbergschool kent twee locaties:

1. **De Sterke Arm**
2. **School JUUL**

Sinds enkele jaren zijn beide locaties steeds meer een eigen koers gaan varen en dat is goed. Afstemmen op de wijk waarin de school staat vinden wij erg belangrijk. De hechte samenwerking tussen beide locaties is veranderd in: “Samenwerken waar het kan, loslaten waar het moet”. Zo krijgen beide scholen de ruimte die nodig is voor doorontwikkeling naar de toekomst.

1.1 Het verhaal van locatie De Sterke Arm

De Sterke Arm staat midden het zogenaamde JES-gebied (Jan Roeckplantsoen, Engelenburg en Schrijverspark). Een wijk met veel hoogbouw waar veel mensen wonen met een migrantenachtergrond.

De Sterke Arm is een school waar kinderen uit al die verschillende culturen elkaar ontmoeten. Een school waar ook hun ouders elkaar ontmoeten. De ontmoeting vinden wij belangrijk. In de ontmoeting stellen wij ons open voor elkaar, leren wij van elkaar en helpen wij elkaar.

De Sterke Arm werkt vanuit een grote betrokkenheid op alle kinderen en hun ouders. De sfeer in de school kenmerkt zich door open, warm en liefdevol. Er is veel persoonlijke aandacht voor het kind.

De laatste jaren hebben wij ook te maken gekregen met nieuwkomers. Kinderen die huis en haard achter zich hebben moeten laten om hier in Nederland een nieuw en veilig leven op te bouwen. Deze kinderen vangen wij liefdevol op. Ons onderwijs heeft zich mee ontwikkeld om ook deze kinderen passend onderwijs te geven.

In de hele school is veel aandacht voor taalonderwijs en burgerschap. Kinderen voorbereiden op hun actieve rol in de Nederlandse maatschappij krijgt veel aandacht.

1.2 Het verhaal van locatie School JUUL

School JUUL staat midden in de wijk Het Franse Gat. Een prachtige wijk met een grote diversiteit aan mensen. Een wijk waarin mensen elkaar weten te vinden, naar elkaar omkijken en zich op vele manieren inzetten voor de ontwikkeling van de wijk.

School JUUL is partner in ontwikkeling van het kind. Goed onderwijs is een middel om daar aan bij te dragen.

Het Afrikaanse gezegde *“It takes a village to raise a child”* past goed bij School JUUL. Bij het opvoeden en leren van een kind zijn alle mensen in de directe omgeving van een kind betrokken. Leren doet een kind namelijk overal en door samen te werken met allerlei instanties in de wijk, vergroten we de ontwikkelingskansen van het kind.

Op School JUUL willen we écht betekenisvol zijn voor een kind. Dat betekent dat we veel aandacht hebben voor het welbevinden van het kind en samen, steeds opnieuw, bepalen wat het kind nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen. Hierbij streven we naar gelijke kansen voor ieder kind.

2. Passend onderwijs en zorgplicht

Scholen hebben met de invoering van passend onderwijs **zorgplicht** gekregen. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk om aan alle leerlingen passende ondersteuning te bieden. Zorgplicht geldt voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag (zowel leerlingen die worden aangemeld als leerlingen die reeds op school zitten). Indien de huidige school de passende ondersteuning niet kan bieden, al dan niet met expertise uit het samenwerkingsverband en/of vanuit jeugdhulp, dan zoekt de school in overleg met de ouders een school die de passende ondersteuning wel kan bieden.

De Juliana van Stolbergschool valt onder stichting CPOV. Samen met nog 34 andere schoolbesturen uit de regio maken wij deel uit van het Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei. Binnen dit Samenwerkingsverband zorgen er wij in de regio voor dat ieder kind het beste onderwijs krijgt dat het verdient.

Het stroomschema ten aanzien van de **zorgplicht** is afgebeeld in bijlage 1.

2.1 Visie op leerlingondersteuning

Op de Juliana van Stolbergschool willen we écht betekenisvol zijn voor het kind. We hebben veel aandacht voor het welbevinden van het kind en samen, steeds opnieuw, bepalen we wat het kind nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen. Hierbij streven we naar gelijke kansen voor ieder kind.

In ons werk gaan we uit van de onderwijsbehoeften van de kinderen. Passend onderwijs is voor ons gewoon goed onderwijs. Het belangrijkste instrument voor goed onderwijs is de kennis, vaardigheid en professionele houding van de leerkracht.

2.2 Wanneer is ons onderwijs passend?

Om te bepalen of ons onderwijs passend is, maken we gebruik van vier indicatoren. De eerste twee indicatoren hebben te maken met opbrengsten en de andere twee met het onderwijsproces.

1. Vaardigheidsgroei
2. Leerdoelbeheersing
3. Leerplezier
4. Evenwicht leerpijn/leergemak

Viermaal per jaar evalueren we per leerling of deze indicatoren voldoende zijn. Vervolgens stemmen we ons onderwijsaanbod af op de uitkomsten. Bij het formuleren van leerdoelen betrekken we de kinderen. Deze doelen worden ook met ouders besproken.

Wanneer een kind specifieke onderwijsbehoeften heeft, schakelen we specialistische hulp in via het Samenwerkingsverband.

3. Niveaus van ondersteuning

Op de Juliana van Stolbergschool betrekken wij ouders bij de ontwikkeling van hun kind. Wij zien ouders als partners. Samen staan wij om het kind heen en proberen zo het meest passende onderwijs vorm te geven. Binnen ons onderwijs spreken we over drie niveaus van ondersteuning.

1. Basisondersteuning

Basisondersteuning is de ondersteuning die elke school kan bieden aan elke leerling. Daarbij spreken we over onderwijsbehoeftes. Een onderwijsbehoefte is datgene wat een leerling nodig heeft om zichzelf binnen een school op een positieve manier te ontwikkelen. Vaak hebben leerlingen in één groep gelijke onderwijsbehoeften, waar de leerkracht het onderwijs op af kan stemmen.

Basisondersteuning omvat alle preventieve en zogenoemde 'licht curatieve interventies' die we als leerkracht/basisschool planmatig inzetten voor een kind. Soms zijn daar externe deskundigen of ketenpartners bij betrokken. Het gaat dus om alles wat we als basisschool op eigen kracht uitvoeren: er is géén sprake van een indicatie. In hoofdstuk 4 kunt u lezen hoe we de basisondersteuning op de Juliana van Stolbergschool vormgeven.

2. Extra ondersteuning

Als de onderwijsbehoeften van een leerling de mogelijkheden van de basisondersteuning overstijgen, dan spreken we over extra onderwijs-ondersteuningsbehoeften van een leerling. Om hieraan tegemoet te komen, beschrijft de school wat zij nodig heeft om het onderwijs voor de leerling passend te maken. Het is mogelijk dat de school dit zelf kan; soms is Handelingsgerichte Ondersteuning nodig. Hiervoor kan een aanvraag ingediend worden bij het samenwerkingsverband. Dit gaat altijd in overleg met de ouders.

Het **Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren** is het informatieve document over een leerling. Hierin wordt de ontwikkeling van het kind beschreven en ook de onderwijs-ondersteuningsbehoeften en de wijze waarop een school hier de ondersteuning op afstemt. Het Groeidocument ontwikkelt mee met de leerling gedurende de schoolloopbaan. Extra ondersteuning op niveau 2 bieden wij als basisschool zelf aan, eventueel samen met een andere basisschool, het speciaal (basis)onderwijs of externe deskundigen.

3. Extra ondersteuning (specialistisch)

Heeft een kind méér nodig dan extra ondersteuning in onze basisschool, dan kan het speciaal (basis)onderwijs een specialistisch arrangement bieden. Voor deze extra ondersteuning op niveau 3 geeft het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring af. Dit is de verklaring waarmee toegang tot het speciaal basisonderwijs (SBO) dan wel speciaal onderwijs (SO) verleend wordt. Een aanvraag voor een TLV wordt ingediend door de school in overleg met ouders. De aanvraag wordt beoordeeld door de commissie voor toelaatbaarheid. Deze bestaat uit de voorzitter en twee deskundigen, waarvan de eerste deskundige een orthopedagoog of psycholoog is.

De drie niveaus van ondersteuning weergegeven in een model:

4. Niveau 1: Basisondersteuning op de Juliana van Stolbergschool

De leerlingenzorg op de Juliana van Stolbergschool voldoet aan de basiskwaliteit, vastgesteld door de Inspectie van het Onderwijs. De leerkrachten leveren een goede kwaliteit op pedagogisch en didactisch gebied, in klassenmanagement en leerlingondersteuning.

4.1 Preventief, handelingsgericht en opbrengstgericht werken

Op de Juliana van Stolbergschool werken we cyclisch, handelingsgericht en opbrengstgericht. Een uitgebreide beschrijving hiervan staat in het document **Werkwijze HGW/OGW**.

Leerkrachten kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen en streven altijd naar een veilig schoolklimaat. Hierdoor werken we preventief en spelen we in op wat het kind nodig heeft om zich te ontwikkelen.

Per half jaar werken wij met een set van 4 onderwijsaanpakken (arrangementen):

1. **Basisarrangement:** de basisleerstof. De leerkracht past hierbij een intensieve didactiek toe. Onze leerlingen zijn gebaat bij een intensieve leerkracht-gestuurde instructie en verwerking.
2. **Intensief arrangement:** hierbij wordt ook de basisleerstof onderwezen. Deze leerlingen krijgen echter een leerkracht-gestuurde instructie, verlengde instructie in de unit en begeleide verwerking.
3. **Zeer intensief arrangement:** bij deze onderwijsaanpak worden lagere doelen nagestreefd. Het gaat hierbij om leerlingen die een eigen leerlijn volgen (Passende perspectieven/ OPP).
4. **Verdiept arrangement:** onderwijsaanpak voor leerlingen die meer aankunnen dan de basisleerstof en naast de basisleerstof ook nog een verdiepte aanpak krijgen of zelfs een aanpak voor cognitieve talenten.

Elk halfjaar, na de cito toetsperiode, delen we leerlingen in bij het voor de komende periode meest passende arrangement. In het zogenaamde **Groepsplan** beschrijven we de planning voor het komende halfjaar (o.a. lesdoelen, didactische aanpak). Elke 10 weken evalueren we de resultaten en passen indien nodig de aanpak aan. **In dit schooljaar maken wij de overstap van Groepsplannen naar Onderwijsplannen.** In een Onderwijsplan staat de inhoud centraal en niet de administratieve last die Groepsplannen met zich meebrengen.

Om doelmatig in te spelen op de speciale onderwijsbehoeften van zorgleerlingen is een zorgvuldige aanpak nodig. Die aanpak bestaat uit de volgende stappen:

Waarnemen: om goed te signaleren is de intuïtie belangrijk. Ook is het nodig om systematisch te observeren en evalueren. Er moet goed gekeken worden naar de context waarin het gedrag- of leerprobleem zich voordoet.

Begrijpen: Hierbij is kennis van zaken nodig. Dit kan het beste in overleg met collega's, want iedereen heeft weer een andere deskundigheid. Ook zien zij de dingen soms weer anders.

Onderwijsbehoeften formuleren: Dit geeft een aanzet voor de leerkracht om oplossingen te bedenken en te kijken wat dit kind nodig heeft om de doelen te bereiken.

Plannen maken en realiseren: Goede plannen worden vastgelegd, zodat de leerkracht bewust handelt.

Evalueren: Het is essentieel om te kijken naar de effecten. Zijn de doelen bereikt, of wat moet er veranderen om de doelen alsnog te behalen?

Preventief werken versterken wij door het werken met de zogenaamde **Zorgkalender**. De Zorgkalender beschrijft de zorgstructuur per groep, per maand, in al zijn facetten. Zorg wordt in deze kalender niet alleen beschreven vanuit kinderen die zorg nodig hebben. Ook de ontwikkeling van de groeps sfeer en het zelfstandig werken en de ontwikkeling van het algemene didactisch proces zijn aspecten van de zorg. In een positieve groeps sfeer en in een goedlopende organisatie van het zelfstandig werken kunnen de kinderen goed opgevangen worden.

Het kan voorkomen dat zich toch problemen voordoen in de ontwikkeling van het kind. Door het werken met de Zorgkalender signaleren wij problemen vroegtijdig. Ouders worden dan altijd geïnformeerd en betrokken bij de vervolgstappen. Indien nodig wordt op dat moment een extra deskundige binnen ons Samenwerkingsverband betrokken (niveau 2).

4.2 Licht curatieve interventies

Lezen

Op School JUUL is extra hulp voor kinderen met ernstige leesproblemen. We volgen hiervoor het protocol voor leesproblemen en dyslexie.

In het protocol voor leesproblemen hebben wij afgesproken dat de leerkracht ondersteuning op niveau 1 en 2 in de eigen groep uitvoert. Bij niveau 3 biedt de leerkracht/school een kind drie keer per week 20 minuten extra leesbegeleiding, dat kan ook groepsgewijs (maximaal vier kinderen). Is diagnostisch onderzoek nodig, dan betaalt de zorgverzekeraar dit in principe.

Ons **Protocol Leesproblemen en dyslexie** wordt momenteel herschreven. Hierbij worden de volgende punten geïntegreerd:

- Nieuwe uitgaven van het Protocol Preventie van Leesproblemen en het Protocol Leesproblemen en dyslexie.
- Duidelijk verband tussen ons protocol, onze zorgkalender, onze nieuwe leesmethode Lijn 3 en onze nieuwe taalmethode Taalverhaal.nu.
- Specifieke adviezen voor een deel van onze doelgroep: lagere sociale milieus, laag opleidingsniveau van ouders.
- Specifieke adviezen voor een deel van onze doelgroep: NT2.

Eén van onze leerkrachten volgt dit jaar een cursus Dyslexie.

Eén van onze leerkrachten heeft de opleiding tot Kernvisiecoach gevolgd.

Rekenen

Op School JUUL is extra hulp voor kinderen met ernstige rekenproblemen en dyscalculie. We volgen hierbij het **Protocol voor reken- en wiskunde problemen**. We hebben op dit moment geen schoolspecifiek protocol. De locatiecoördinator heeft wel ervaring met het begeleiden van kinderen met dyscalculie. Met het Samenwerkingsverband is afgesproken dat wij volgend schooljaar een rekencoördinator opleiden. Ook is er geld beschikbaar gesteld om materialen aan te schaffen die ingezet kunnen worden bij ernstige rekenproblemen.

Veilig schoolklimaat

Op School JUUL werken we planmatig met de Kanjertraining. De Kanjertraining is bedoeld om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). Kernwoorden van de

Kanjertraining zijn: vertrouwen, rust en wederzijds respect, sociale redzaamheid, ouderbetrokkenheid, burgerschap, gezond gedrag en duurzaamheid. In schooljaar 2018-2019 volgen alle leerkrachten een driedaagse training. Hiermee kwalificeren wij ons als Kanjerschool.

Op School JUUL hebben wij 8 schoolregels. Elke maand staat één schoolregel centraal. In elke groep worden klassenregels gemaakt. Ook zijn er pleinregels. De leerkrachten hanteren deze regels eenduidig.

Per bouw is het klassenmanagement op elkaar afgestemd. Dit zorgt voor overzicht en rust.

We hanteren als school de **Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld**.

We voeren de evaluatie van de **Risico Inventarisatie en Evaluatie** uit.

In geval van overlijden van een leerling, een ouder of een leerkracht volgen wij het **Protocol Rouwverwerking**.

In het **Protocol Medische handelingen** staat beschreven hoe wij omgaan met medische handelingen op school.

Dit schooljaar ontwikkelen wij een **Protocol seksueel grensoverschrijdend gedrag**.

Omgaan met verschillen in gedrag

Een veilig schoolklimaat, een doorgaande sociaal-emotionele leerlijn en een goede zorgstructuur (zorgkalender) dragen bij aan het voorkomen van gedragsproblemen. Als zich ondanks preventie licht probleemgedrag voordoet, kan de leerkracht de expertise van de IB-er of de locatiecoördinator inroepen. De locatiecoördinator heeft een Master-opleiding over gedragsproblemen gevolgd en beschikt over een aantal in te zetten interventies zoals:

- een systematische benadering van gedragsproblemen (toegepaste gedragstheorie, ABC-schema)
- analyse en aanpak van interactieproblemen (interactiewijzer)
- groepsplan gedrag

Bij zwaar probleemgedrag schakelen we een gedragsdeskundige in via het SWV.

Dit schooljaar wordt het **Protocol Time-out** gemaakt.

Indien noodzakelijk hanteren we het **Protocol Schorsing en verwijdering**.

Basisondersteuning gericht op leerlingkenmerken

De Juliana van Stolbergschool is een school met veel diversiteit. Taalonderwijs krijgt daarom veel aandacht. Met name wordt de woordenschatontwikkeling extra gestimuleerd. Leerkrachten hebben kennis van en ervaring met Nederlands als Tweede Taal (NT2). Ook is er expertise ontwikkeld op het gebied van taalontwikkelingsstoornis (TOS). In onze locatie aan De Sterke Arm is ook een Schakelklas gevestigd. Het aanbod van deze schakelvoorziening beweegt mee met de vraag.

We werken planmatig aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen (Kanjertaining). Bij specifieke problemen op dit gebied, kunnen wij doorverwijzen naar bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin waar sociale vaardigheidstrainingen gevolgd kunnen worden. Uiteraard gaat dat in overleg met ouders.

Onder leiding van de intern begeleider, werken wij als team zowel planmatig als vanuit de werkvloer aan onze expertise.

Een ontwikkelteam bestaande uit een aantal leerkrachten ontwikkelt het taalonderwijs op onze school ten aanzien van woordenschatonderwijs en begrijpend lezen.

5. Instrumenten, procedures en effecten van de zorg

5.1 Cognitieve ontwikkeling

Op de Juliana van Stolbergsschool gebruiken we een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.

De cognitieve ontwikkeling volgen we met het Cito leerlingvolgsysteem en met methodetoetsen. In groep 1-2 doen we dit met de leerlijnen van Willeke Noppe.

Voor de afnames van de methodetoetsen volgen we de lesmethode. De andere toetsen staan allemaal gepland in de **Toetskalender** en zijn ook opgenomen in de **Zorgkalender**.

De scores van zowel de methodetoetsen als de citotoetsen worden geïnterpreteerd en de lesstof en de groepsplannen worden daarop aangepast.

Er is een **Protocol Toetsing** waarin de ethische en technische procedures van het afnemen van toetsen beschreven staan.

In het **Protocol Hoogbegaafde leerlingen CPOV** staat beschreven hoe we binnen CPOV en op onze school omgaan met hoogbegaafde leerlingen. Volgend schooljaar ontwikkelen wij het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen verder in samenwerking met het Samenwerkingsverband.

5.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we de Sociale Competentie ObservatieLijst (SCOL) en maken we tweejaarlijks een sociogram.

Dit schooljaar onderzoeken we of we overstappen naar KanVAS, het sociaal-emotionele volgsysteem behorende bij de Kanjertraining.

5.3 Individueel HandelingsPlan (IHP)

Voor kinderen die gedurende een periode van 10 weken extra ondersteuning krijgen in een klein groepje of individueel, schrijven we een **Individueel HandelingsPlan (IHP)**. Dit plan staat in Parnassys in het dossier van de betreffende leerling(en). In een IHP leggen we vast wat het probleem is, hoe we dit gaan aanpakken, welk doel we daarbij nastreven en hoe we dit evalueren. Na 10 weken volgt de evaluatie en wordt het IHP gesloten (als de doelen behaald zijn) of voortgezet (als de doelen niet behaald zijn).

5.4 Plan Van Aanpak (PVA)

Voor kinderen die een eigen leerlijn volgen wordt voor een periode van 20 weken een **Plan Van Aanpak** geschreven. Dit plan staat in Parnassys in het dossier van de betreffende leerling. In een PVA leggen we vast wat de beginsituatie is, welke doelen we de komende periode nastreven en hoe we dit evalueren. Na 10 weken volgt een tussentijdse evaluatie en na 20 weken de evaluatie. Dan wordt ook een nieuw PVA gemaakt. Deze kinderen hebben meestal ook een **Ontwikkelingsperspectief**.

5.5 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor kinderen die een eigen leerlijn volgen schrijven we een **Ontwikkelingsperspectief**. Dit OPP staat in Parnassys. In een OPP leggen wij de beginsituatie vast, bepalen we het leerrendement en het uitstroomniveau. Per half jaar bepalen we de tussendoelen. Hieraan worden vervolgens de Plannen Van Aanpak gekoppeld.

5.6 Eindopbrengsten groep 8

In groep 8 maken alle leerlingen de Cito Eindtoets. Als uitslagen van deze toets binnen zijn, worden deze door de locatiecoördinator en de intern begeleider geanalyseerd. Tijdens het opbrengstgericht teamoverleg aan het eind van het schooljaar wordt deze analyse besproken met de teams (per locatie) en worden er plannen gemaakt om het onderwijs te verbeteren. Dit alles wordt vastgelegd in het kwaliteitshandboek van de school. De uitvoering van het verbeterplan wordt geborgd door de locatiecoördinator en de intern begeleider.

5.7 Klassenbezoeken en groepsbesprekingen

Twee keer per jaar, na elke tienweekse evaluatie, houdt de intern begeleider een groepsbespreking met de leerkracht. Hiervoor gebruiken we een format zoals vastgelegd in het document **Werkwijze HGW/OGW**.

Twee keer per jaar gaat de intern begeleider op klassenbezoek. Er wordt dan gekeken hoe de link is gelegd tussen onderwijsplan en dag/weekplanning, hoe de instructie verloopt, hoe de verlengde instructie vorm krijgt en hoe de leerkracht leerlingen met een individuele aanpak begeleidt. Hiervoor gebruiken we een format zoals vastgelegd in het document **Werkwijze HGW/OGW**.

De gegevens van de groepsbesprekingen en klassenbezoeken worden gedeeld en doorgesproken met de locatiecoördinator.

6. Niveau 2: Extra ondersteuning

Gelukkig gaat het met de meeste kinderen goed op school. Soms hebben kinderen echter – om welke reden dan ook – meer ondersteuning nodig. In dat geval zoeken de leerkracht en de intern begeleider naar de meest passende onderwijsondersteuning, zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen. De leerkracht verzorgt de extra ondersteuning in de groep, eventueel bijgestaan door de onderwijsassistent. Als dit niet voldoende is, onderzoeken we of en waar de ondersteuning kan worden aangepast.

We onderhouden een goed contact met de schoolondersteuner van het samenwerkingsverband. Met de **Schoolondersteuner** kunnen wij sparren over ondersteuningsbehoeften en ondersteuningsmogelijkheden. Een observatie in de groep door de schoolondersteuner behoort ook tot de mogelijkheden. Ook schakelen we – indien nodig- deze expertise in bij gesprekken met ouders.

Ook kunnen we een onderwijsarrangement (**Handelingsgerichte Ondersteuning**) aanvragen bij ons samenwerkingsverband. Een onderwijsarrangement is het geheel aan pedagogische, didactische en specialistische handelingen die de school, in samenwerking met externen, uitvoert met het doel de ontwikkeling van het kind te optimaliseren. Voor de toekenning van een onderwijsarrangement komt ook de **Steunpunt Coördinator** in beeld. Ook met de Steunpunt Coördinator onderhouden wij een goed contact.

Medium onderwijsarrangementen vanuit cluster 2 (dove en slechthorende kinderen en kinderen met een spraakprobleem) worden niet via ons samenwerkingsverband toegekend, maar via Auris.

De ontwikkeling van kinderen met extra ondersteuningsbehoeften volgen wij door middel van een **Groeidocument**. De uitwisseling van deze gegevens met ons samenwerkingsverband verloopt via de applicatie **Kindkans**. Vanuit ons leerlingadministratiesysteem **Parnassys** is er ook een koppeling met Kindkans.

7. Niveau 3: Extra ondersteuning (specialistisch)

Kinderen die zich anders dan leeftijdgenoten ontwikkelen zijn soms gebaat bij specialistische ondersteuning buiten de reguliere basisschool. Enkele voorbeelden van scholen voor speciaal onderwijs zijn:

- Speciaal Basis Onderwijs (SBO);
- Cluster 1: kinderen met een visuele handicap;
- Cluster 2: dove en slechthorende kinderen en kinderen met een spraakprobleem;
- Cluster 3: kinderen met een lichamelijke handicap, zeer moeilijk lerende kinderen en langdurig zieke kinderen;
- Cluster 4: kinderen die ten aanzien van hun gedrag gebaat zijn bij specialistische ondersteuning.

Om toegelaten te worden tot een school voor speciaal onderwijs is een **Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)** nodig. Een aanvraag voor een TLV wordt ingediend bij het samenwerkingsverband door de school in overleg met ouders en de Steunpunt Coördinator. Een deskundigencommissie geeft vervolgens advies. In deze commissie zitten onafhankelijke deskundigen die tot dan toe niet betrokken waren bij de leerling.

Meer informatie over toelating tot het speciaal onderwijs kunt u vinden op de website van ons samenwerkingsverband: <https://www.swvrijengeldersevallei.nl/documenten/ondersteuningsplan>

8. De rol van de intern begeleider

8.1 Visie, leren en ruimte

De intern begeleider werkt nauw samen met de schoolleider. Samen vormen zij het ondersteuningsteam van de school. Werken aan het zorgbeleid van onze school gaat namelijk samen op met de ontwikkeling en kwaliteitsverbetering van de school als geheel. Het werk van de intern begeleider is onder te verdelen in een drietal hoofdterreinen: visie, leren en ruimte.

Visie:

Op de Juliana van Stolbergschool willen we écht betekenisvol zijn voor uw kind. We hebben veel aandacht voor het welbevinden van uw kind en samen, steeds opnieuw, bepalen we wat uw kind nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen. Hierbij streven we naar gelijke kansen voor ieder kind.

De intern begeleider begeleidt het vertalen van de visie naar de praktijk. Door strategisch te organiseren zorgt de intern begeleider (samen met de schoolleider) dat er naast planmatig veranderen en verbeteren, sprake is van permanente ontwikkeling vanuit de werkvloer.

Leren

De Juliana van Stolbergschool is een leergemeenschap. Door samen te werken versterken leerkrachten elkaar in de voorbereiding en evaluatie van hun lessen. De intern begeleider is deel van de leergemeenschap en stimuleert het leren van en met elkaar. Het gebruik van afvinklijstjes en kijkwijzers is minimaal. Het stimuleren van een onderzoekende houding en het uitdagen tot goed nadenken is van veel groter belang. De rol van de intern begeleider is hierdoor verschoven van curatief naar preventief werken.

Ruimte

Op de Juliana van Stolbergschool is ruimte voor individuele invullingen (waaronder mogelijkheden tot gespreid leiderschap) en experimenten van leerkrachten. Daarbij mag iedere leerkracht zichzelf zijn: binnen de professionele ruimte is er ook ruimte voor de leerkracht als mens. Een mens met potentie, een mens met idealen. Ook dat mag ingezet worden ten behoeve van de ontwikkeling van het kind.

8.2 Coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid

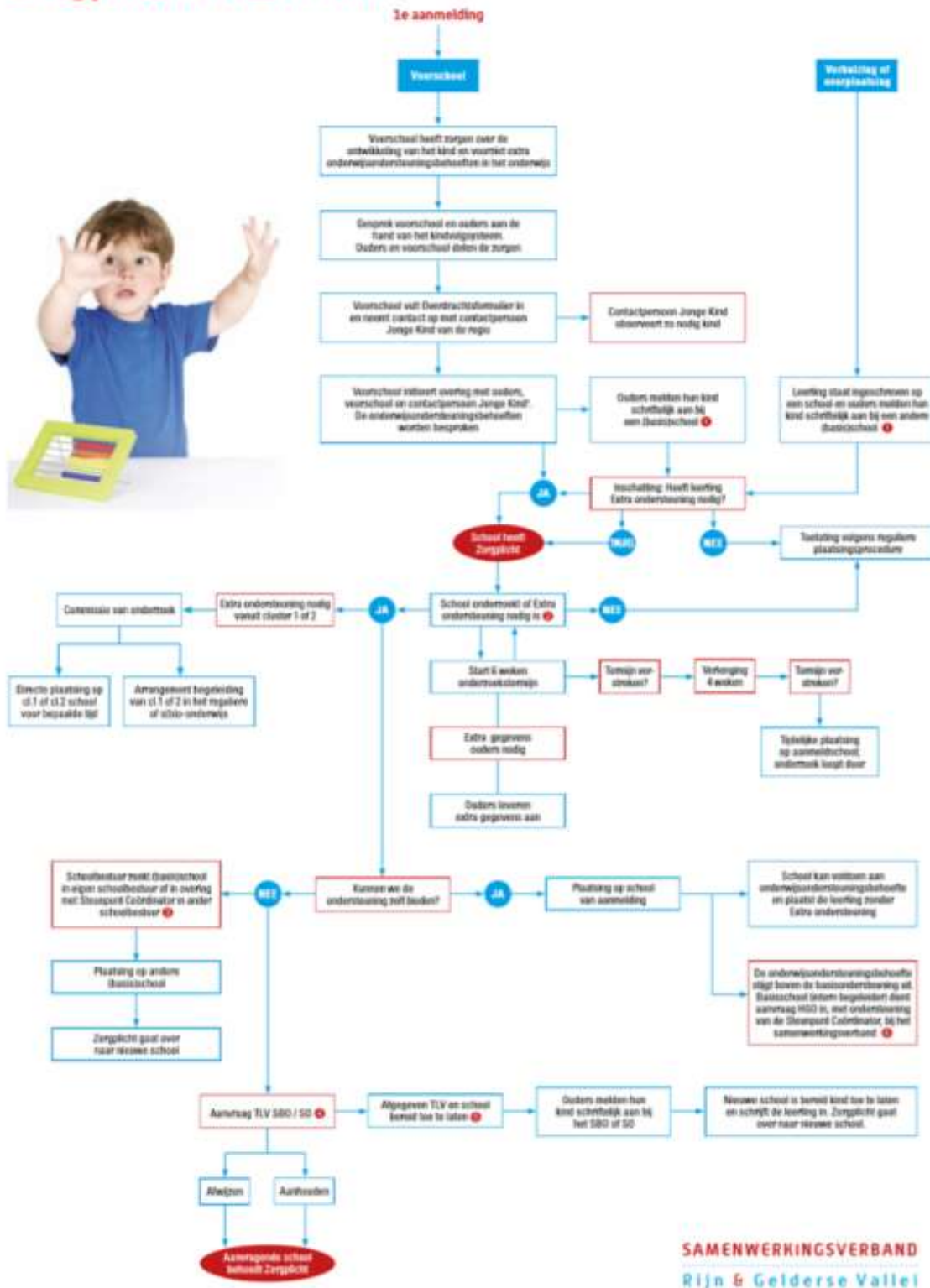
De intern begeleider coördineert de uitvoering van het zorgbeleid. Daaronder vallen de volgende werkzaamheden:

- Tweemaal per jaar een groepsbespreking (na de 10 weekse evaluaties)
- Tweemaal per jaar een schoolbespreking (na de 20 weekse evaluaties)
- Eén- tot tweemaal per jaar een klassenbezoek gericht op de vertaling van het groepsplan naar de dag/weekplanning, instructie en begeleiding van zorgleerlingen
- Opstellen van Ontwikkelingsperspectieven (in samenspraak met leerkrachten, kind en ouders) en het bewaken van de uitvoering, evalueren enz.
- Leerkrachten ondersteunen bij het opstellen van Plannen van Aanpak en Individuele HandelingsPlannen en het bewaken van de uitvoering, evalueren enz.

- Bijhouden van het **Leerlingvolgsysteem** (samen met de leerkrachten)
- Zorgdragen voor (digitale) dossiervorming (samen met de leerkrachten)
- Zorgdragen voor de orthotheek
- Zorgdragen voor hulpmiddelen voor kinderen met bijv. dyslexie
- Incidentele individuele leerlingondersteuning (bijv. in dyslexie-traject)
- (Gedrags)observaties van leerlingen en advisering bij vervolgstappen
- Uitvoeren van interne, didactische onderzoeken
- Leerkrachten ondersteunen bij oudergesprekken met externe zorgverleners
- Onderzoeken en arrangementen aanvragen (**Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren**)
- Contactpersoon Samenwerkingsverband, Centrum Jeugd en Gezin, Veilig Thuis, leerplichtambtenaar, wijkagent, Auris, kinderfysiotherapie, logopedisten, GGD enz.
- Documenteert zorgleerlingen in **Kindkans**
- Netwerkt met instanties in de wijk die iets kunnen betekenen voor leerlingen (bijv. Youth For Christ)
- Overdracht tussentijdse schoolverlaters
- Nauwe betrokkenheid bij het tot stand komen van het niveauadvies in groep 8 en draagt zorg voor de overdracht naar het voortgezet onderwijs (samen met de leerkrachten)
- Opstellen van het SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) voor het SWV
- Opstellen en jaarlijks bijwerken van het Ondersteuningsplan van de school
- Jaarlijks bijwerken van de Zorgkalender
- Werkt verbeteronderwerpen uit binnen de werkwijze van de Betere Basisschool
- De jaarlijkse Toetskalender maken (zit ook in de Zorgkalender verweven)
- Paragrafen over zorg schrijven voor de schoolgids, schoolplan enz.
- Neemt deel aan de dialoog met de onderwijsinspectie
- Neemt deel aan het CPOV IB-netwerk
- Neemt deel aan bijeenkomsten van het Samenwerkingsverband
- Volgt scholing passend bij de persoonlijke ontwikkeling en/of de schoolontwikkeling
- Maakt deel uit van het Managementteam van de school

Bijlage 1: Zorgplicht in schema

Zorgplicht in schema

1 Steunpunt heeft lokale team functies in staat zij werkdag 9 uur tot 17 uur open zijn.

Zorgplicht in schema – Verwijzingen vanuit het stroomschema

1 Aanmelding (basis)basisschool

Ouders melden hun kind schriftelijk aan bij de school van voorkeur. De plaatsingsprocedure van de betreffende school is leidend. Om over te kunnen gaan tot plaatsing en inschrijving moet zijn voldaan aan de onderstaande voorwaarden:

- Er is plaatsruimte op de school van aanmelding (de school is niet vol)
- Ouders respecteren de grondslag van de school
- Aanmelden kan vanaf de leeftijd van 3 jaar. Kinderen die jonger zijn, kunnen op een wachtlijst worden geplaatst
- Ouders moeten bij de aanmelding aangeven indien er een vermoeden is dat hun kind onderwijsondersteuningsbehoeften heeft

N.B. Als de school vol zit, moet de school aan ouders tonen, hoeveel plaatsruimte er is op de school. Het moet altijd transparant zijn voor ouders dat hun kind op gelijke wijze is behandeld, als alle andere aanmeldingen. Als dit het geval is, dan vervalt de Zorgplicht.

N.B. Als ouders hun kind aanmelden bij het speciaal (basis)onderwijs dient de school dezelfde procedure te doorlopen als het basisonderwijs, met dien verstande dat een plaatsing alleen kan met een toelaatbaarheidsverklaring, afgegeven door het samenwerkingsverband voor respectievelijk SBO of SO. De SBO of SO-school kan de ouders geen toezegging van plaatsing, zonder een toelaatbaarheidsverklaring.

De Zorgplicht

Het kan zijn dat op basis van de aanmelding de inschatting wordt gemaakt dat de leerling onderwijsondersteuningsbehoeften heeft om het onderwijs goed te kunnen doorlopen. In dit geval geldt de Zorgplicht voor de school. Ouders moeten bij aanmelding doorgeven of hun kind bij meerdere scholen is aangemeld. De school van voorkeur heeft Zorgplicht.

N.B. De Zorgplicht geldt juridisch gezien voor het schoolbestuur. In praktijk vult de school van aanmelding de Zorgplicht in.

Verhuizing van een leerling met Extra ondersteuning

Een leerling functioneert in het regulier onderwijs met Extra ondersteuning. Hij/zij verhuist naar een andere woonplaats en wil daar ook graag naar een reguliere school en vanwege de specifieke onderwijsondersteuningsbehoeften Extra ondersteuning ontvangen. De ouders melden hun kind schriftelijk aan bij een nieuwe school. De scholen hebben contact met elkaar voor een (informatie)overdracht (met toestemming van ouders). De nieuwe school schat op basis van de ontvangen informatie in of de leerling Extra ondersteuning nodig heeft. Iedere school heeft de basisondersteuning ingericht conform de criteria van het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Er kunnen hierdoor verschillen zijn in niveau en mogelijkheden. Het is dus mogelijk dat de nieuwe school de onderwijsondersteuningsbehoefte anders inschat en andere mogelijkheden heeft. De vraag om Extra ondersteuning aan het samenwerkingsverband kan daardoor anders zijn.

2 De school onderzoekt of Extra ondersteuning nodig is

Om te onderzoeken of een leerling Extra ondersteuning nodig heeft, gebruikt de school de verkregen informatie. Deze is afkomstig van de ouders, eventueel aangevuld met informatie van het kinderdagver-

blijf, de peuterspeelzaal, de vorige school en/of andere deskundigen. De school schat op basis van de aanwezige informatie in of en zo ja welke Extra ondersteuning de leerling nodig heeft. Dit doet een school op basis van de basisondersteuning van de school en de eigen kennis en ervaringen. Een school maakt de inschatting ook als de informatie beperkt is.

Extra informatie

De school kan aangeven dat aanvullend onderzoek door een psycholoog of een orthopedagoog gewenst is (met toestemming van ouders). Ook als de school informatie over de leerling bij andere instanties wil opvragen, moeten de ouders toestemming geven. Als deze aanvullende informatie niet beschikbaar is of komt, moet de school werken met de informatie die er wel is.

Onderzoekstermijn

De onderzoekstermijn gaat in vanaf het moment dat de school de schriftelijke aanmelding van ouders heeft ontvangen. Dat is meestal op de datum dat de ouders het aanmeldingsformulier hebben ingevuld. Vervolgens heeft de school zes kalenderweken de tijd om een passende plek te vinden. Eventueel kan deze termijn met vier kalenderweken worden verlengd. Gedurende deze periode heeft de school de leerling niet te plaatsen. Ouders worden (schriftelijk) op de hoogte gehouden over de voortgang, termijnen en besluitvorming. Als de maximale termijn van tien weken verstreken is en het onderzoek nog niet is afgerond, wordt de leerling geplaatst op de school van aanmelding. Dit zal in eerste instantie tijdelijk zijn, totdat helder is waar en op welke wijze passende onderwijsondersteuning geboden kan worden.

3 Plaatsing op een andere (basis)school

Als de school van voorkeur niet tegemoet kan komen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling zoekt de school samen met haar schoolbestuur naar een andere (basis)school binnen het bestuur. Het schoolbestuur kan zich laten ondersteunen door de Steunpunt Coördinator van het samenwerkingsverband. De Steunpunt Coördinator heeft inzicht in de schoolondersteuningsprofielen van alle scholen in de regio. Bij het zoeken naar een andere school worden ouders betrokken. De "nieuwe" school mag dezelfde procedure doorlopen als de eerste school, met dien verstande dat het binnen de onderzoekstermijn van de eerste school moet vallen. Als deze school aangeeft dat plaatsing mogelijk is, dan is het aan ouders om hun kind op die school in te laten schrijven. Pas op dat moment gaat de Zorgplicht over naar de nieuwe school c.q. het nieuwe schoolbestuur. Als er meer scholen geschikt zijn, hebben ouders keuzevrijheid.

4 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Uit de onderzoeksperiode kan blijken dat de onderwijsondersteuningsbehoefte van de leerling dermate intensief is, dat een school voor regulier onderwijs hier niet aan tegemoet kan komen. Ook niet met Extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Uit overleg met ouders, school en de Steunpunt Coördinator kan blijken dat een plaatsing op het speciaal (basis) onderwijs de best passende plek blijkt. Er wordt een Toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd bij het samenwerkingsverband door de school. Deze is compleet als deze is besproken met de Steunpunt Coördinator en de volgende documenten zijn ingediend:

- Aanvraagformulier TLV
- Groeidoocument (ingevuld door school o.b.v. de gegevens uit de onderzoeksperiode), inclusief de OPP planning(dit tezamen is het OPP)
- Eventuele aanvullende gegevens zoals (psycho)diagnostische/medische verslaglegging

Na de aanvraag zijn er drie besluiten mogelijk:

- De TLV wordt afgegeven; ouders melden hun kind aan bij de school voor S(B)O, de school doorloopt haar toelatingsprocedure en kan de leerling toelaten, plaatsen en inschrijven. Deze school neemt de Zorgplicht over.
- Het besluit tot TLV wordt aangehouden. Dit gebeurt als het dossier niet compleet is, dan wel als er ondersteuningsmogelijkheden binnen het reguliere onderwijs worden gezien. De school van aanmelding behoudt de Zorgplicht.
- De TLV wordt afgewezen. De school van aanmelding behoudt de Zorgplicht en vervolg de weg naar een passende onderwijsplek. De Steunpunt Coördinator kan hier ondersteunend zijn.

5 Verhuizen met een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) Speciaal onderwijs

Als een leerling afkomstig van een reguliere school of SBO van een ander SWV verhuist naar het SWV Rijn & Gelderse Vallei, en plaatsing wil bij een SO-school dan is het SWV waar de verwijzende school staat verantwoordelijk voor afgifte TLV en bekostiging van de SO-plaats. Als een leerling met een TLV SO verhuist naar het SWV Rijn & Gelderse Vallei, en plaatsing wil bij een SO-school dan is het SWV waar het kind vandaan komt verantwoordelijk voor afgifte en bekostiging TLV. Bij de eerste inschrijving is het samenwerkingsverband van de woonplaats van de leerling verantwoordelijk voor het afgeven van de TLV de bekostiging van de plaatsing. Ook als de leerling na de plaatsing verhuist.

Speciaal Basisonderwijs

Als een leerling afkomstig van een reguliere school van een ander SWV verhuist naar het SWV Rijn & Gelderse Vallei en plaatsing wil bij het SBO, dan is het SWV waar de verwijzende school staat verantwoordelijk voor afgifte van een TLV-SBO en de bekostiging van de plaatsing, tenzij het kind verhuist 6 maanden voor of na de afgifte van de TLV en plaatsing. De afgegeven TLV-SBO wordt ook besproken in de TLV-commissie van SWV Rijn & Gelderse Vallei en in principe bevestigd. De TLV-SBO wordt afgegeven voor een periode. Na afloop van deze periode is het SWV waar de leerling dan woont, verantwoordelijk voor herindicatie en het al dan niet afgeven van een nieuwe TLV, dus ook verantwoordelijk voor de bekostiging van de plaatsing. Als een leerling met een TLV SBO verhuist naar het SWV Rijn & Gelderse Vallei, dan is het SWV waar het kind vandaan komt verantwoordelijk voor afgifte TLV en bekostiging plaatsing voor de duur van afgegeven TLV, tenzij het kind verhuist binnen zes maanden voor of na de afgifte van de TLV.

6 Extra ondersteuning (HGO)

Als de reguliere school de leerling passen de ondersteuning kan bieden met Extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband dan dient de school hiertoe een aanvraag Handelingsgerichte Ondersteuning (HGO) in. Deze is compleet als deze is

besproken met de Steunpunt Coördinator en de volgende documenten zijn ingediend:

- Aanvraagformulier HGO
- Groeidoocument ingevuld door school o.b.v. de gegevens uit de onderzoeksperiode, inclusief de OPP planning(dit tezamen is het OPP)
- Eventuele aanvullende gegevens zoals (psycho)diagnostische/medische verslaglegging

Ondersteuningsplan

In het Ondersteuningsplan 2014-2018 (versie 2015) wordt uitgebreide toelichting gegeven over de wijze waarop het Samenwerkingsverband passend onderwijs organiseert en onderwijsondersteuning inhoud geeft.

Bezwaar

Zijn ouders het niet eens met het voorgestelde aanbod van een school, dan kunnen zij bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de (eerste) school. Als een TLV-verklaring is afgegeven en ouders willen hier tegen in bezwaar, dan kunnen zij zich wenden tot de commissie Bezwaar en advies van het SWV. Tegen dit advies kunnen ouders nog in beroep gaan bij de landelijke geschillencommissie, waar het SWV bij aangesloten is. Als een TLV-verklaring niet wordt afgegeven dan kunnen ouders en/of school een bezwaar indienen bij de commissie Bezwaar en advies van het SWV.

Basisondersteuning

Elke basisschool binnen het samenwerkingsverband biedt basisondersteuning. Hierdoor is het voor ouders inzichtelijk wat zij ten minste van de school mogen verwachten op het gebied van onderwijs en onderwijsondersteuning. Onderdeel van de basisondersteuning zijn preventieve en licht curatieve interventies. Het schoolbestuur en de schooldirecteur zijn verantwoordelijk voor de basisondersteuning. De basisondersteuning wordt beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Het schoolondersteuningsprofiel is openbaar en inzichtelijk voor ouders.

Extra ondersteuning

Als de onderwijsbehoeften van een leerling de mogelijkheden van de basisondersteuning overstijgen, dan spreken we over onderwijsondersteuningsbehoeften van een leerling. Om hieraan tegemoet te komen, beschrijft de school wat zij nodig heeft om het onderwijs voor de leerling passend te maken. Het is mogelijk dat de school dit zelf kan, dan wel dat Handelingsgerichte Ondersteuning nodig is. Hiervoor kan een aanvraag ingediend worden bij het samenwerkingsverband.

Groeidoocument

Het Groeidoocument is het informatieve document over een leerling. Hierin wordt de ontwikkeling en de onderwijsondersteuningsbehoeften van het kind beschreven en de wijze waarop een school hier de ondersteuning op afstemt. Het Groeidoocument ontwikkelt mee met de leerling gedurende de schoolloopbaan.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor elke leerling die Extra ondersteuning nodig heeft en krijgt. Hierin staat het verwachte uitstroomniveau van de leerling en welke ondersteuning c.q. begeleiding de leerling krijgt om dit uitstroomniveau te halen. De school voert op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het ontwikkelingsperspectief.

SAMENWERKINGSVERBAND
Rijn & Gelderse Vallei

¹ www.onderwijsgeschillen.nl/commissie/geschillencommissie-passend-onderwijs-gpo

Bijlage 2: Overzicht van begrippen en protocollen

De schuin gedrukte protocollen zijn te vinden in het Kwaliteitshandboek van onze school.

- SchoolOndersteuningsProfiel (SOP)
- Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei (SWV)
- *Werkwijze HGW/OGW*
- Groepsplannen (worden Onderwijsplannen)
- Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren
- *Zorgkalender*
- Protocol Leesproblemen en Dyslexie (in de maak)
- Protocol voor Reken- en wiskundeproblemen (in de maak)
- *Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld*
- Risico Inventarisatie en Evaluatie
- *Protocol Rouwverwerking*
- *Protocol Medische handelingen*
- Protocol Time-out (in de maak)
- *Protocol Schorsen en verwijdering (SWV)*
- Protocol Grensoverschrijdend Seksueel Gedrag (in de maak)
- *Toetskalender*
- *Protocol Toetsing*
- *Protocol Hoogbegaafde leerlingen CPOV*
- Individueel HandelingsPlan (IHP)
- Plan Van Aanpak (PVA)
- Ontwikkelingsperspectief (OPP)
- LeerlingVolgSysteem (LOVS)
- Groeidocument
- Kindkans
- Schoolondersteuner SWV
- Steunpunt Coördinator SWV
- Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)